

POSTANOWIENIE

12 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 12 marca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.T.

przeciwko A.R. i Skarbowi Państwa-Sądowi Okręgowemu
w Szczecinie

o zapłatę,

na skutek wystąpienia przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku
postanowieniem z 13 stycznia 2026 r., V ACz 745/24,

o przekazanie do sądu równorzędnego,

**odmawia przekazania sprawy innemu sądowi
równorzędnemu.**

(A.G.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 stycznia 2026 r. (sygn. akt V ACz 745/24) Sąd Apelacyjny w Gdańsku, rozpoznając zażalenie powódki M.T. na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Słupsku z 14 listopada 2023 r. (sygn. akt I C 1595/23) w przedmiocie zwrotu pozwu, w sprawie przeciwko A.R. i Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Szczecinie o zapłatę, zwrócił się – na podstawie art. 44 § 2 k.p.c. – do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, wskazując, że sąd właściwy nie może podejmować dalszych czynności wobec złożenia przez wszystkich sędziów żądań wyłączenia od rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 52 § 1 k.p.c. o wyłączeniu sędziego rozstrzyga sąd, w którym sprawa się toczy, a gdyby sąd ten nie mógł wydać postanowienia z powodu braku dostatecznej liczby sędziów – sąd nad nim przełożony. W odniesieniu do sądów apelacyjnych sądem przełożonym jest Sąd Najwyższy. Kompetencja Sądu Najwyższego wynikająca z art. 52 § 1 *in fine* k.p.c. powstaje zatem wyłącznie w sytuacji, w której sąd apelacyjny nie jest w stanie obsadzić składu zdolnego do rozpoznania złożonych żądań o wyłączeniu oraz zażalenia.

Sąd Apelacyjny, kierując wniosek na podstawie art. 44 § 2 k.p.c., wskazał, że wszyscy sędziowie tego sądu złożyli żądania wyłączenia, co – według stanu na dzień wydania postanowienia z 13 stycznia 2026 r. – uniemożliwiało obsadzenie składu. Ocena ta odnosiła się jednak do sytuacji istniejącej w dacie wydania postanowienia. Zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c., stosowanym odpowiednio, Sąd Najwyższy obowiązany jest brać pod uwagę stan aktualny, a ten uległ zmianie przed rozpoznaniem sprawy.

Na dzień orzekania w Sądzie Najwyższym (12 marca 2026 r.), zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c., przesłanka ta nie zachodzi. Z listy sędziów Sądu Apelacyjnego w Gdańsku dostępnej w tej dacie w Biuletynie Informacji Publicznej wynikało bowiem, że od 1 marca 2026 r. do 31 grudnia 2026 r. orzeka w nim delegowany sędzia, to jest SSO T.P. Z akt sprawy nadesłanych do Sądu Najwyższego nie wynika, aby sędzia ten złożył żądanie wyłączenia od rozpoznania sprawy, co oznacza, że jest on zdolny do rozpoznania zarówno złożonych żądań wyłączenia, jak i samego zażalenia.

W tych okolicznościach należy uznać, że wniosek Sądu Apelacyjnego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu okazał się przedwczesny. Nie zostały bowiem spełnione przesłanki ani z art. 52 § 1 *in fine* k.p.c., ani z art. 44 § 2 k.p.c. Skoro w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku – według stanu na dzień rozpoznania sprawy – nadal orzeka sędzia mogący ją rozpoznać, brak jest podstaw do przyjęcia właściwości Sądu Najwyższego.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Dariusz Dończyk

(M.M.)

[SOP]